

Erasmussal Európában

Bolgár iskolák – közös ünnepek

A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola két tanévben (2014-2016) részt vett egy nemzetközi projektben az európai uniós Erasmus+ program társfinanszírozásában. A *Hagyományos tavaszi ünnepek Európában* című és tartalmú együttműködésben négy, az anyaországon kívüli bolgár iskola – a *budapesti*, a *dublini*, a *párizsi* és a *prágai* – tett közös erőfeszítéseket.

Az iskolák érdekes gyakorlatot dolgoztak ki a hagyományos tavaszi ünnepek oktatására, megismertetésére. A gyerekeknek az ünnepek hangulatában elmerülve nyílt lehetőségük összehasonlítani a különböző országokra jellemző szokásokat, ünnepélyes szertartásokat s felfedezni, hogy mi a közös bennük és miben különböznek egymástól. A program által kínált utazásoknak köszönhetően a legaktívabb tanulók eljutottak az Európa négy fővárosában található iskolákba. A kétéves időszak alatt a projekt iránt úgy a diákok, mint a szülők és a bekapcsolódott tanárok részéről mindvégig nagy volt az érdeklődés. A különböző helyszíni találkozókra a résztvevőket nagyon intenzív program várta, amelyek nyílt órák, előadások és prezentációk megtartását, rajzok és fogalmazások bemutatását, valamint a tanárok megbeszéléseit és konzultációs találkozóit foglalták magukba. A városi nevezetességek meglátogatása is tematikus jellegű volt. Minden találkozón más ünnep állt a középpontban: Párizsban a tavasz kezdetét jelentő *Baba Marta ünnepe* az évente megrendezett rajzversenyhez kapcsolódott, amelyet az ottani *Cirill és Metód Iskola* szervezett meg, s a díjazottak kiállításával, koncertjével ért véget. A prágai találkozó a *bolgár kultúra és a szláv írásbeliség napját*, május 24-ét állította a fókuszba. A résztvevők ellátogattak a szláv írásbeliség megteremtői, Szent Cirill és Szent Metód egyik emlékhelyére – *Mikulčice*-be, a IX. századi vallási központba. Dublinban a tanulók megismerkedtek a *húsvéti ünnepekkel*, valamint a *jellegzetes ír tavaszi szokásokkal*, a budapesti találkozón pedig a *bolgárkertészek ünnepei és hagyományai* kerültek sorra.

A „Hagyományos tavaszi ünnepek Európában” című európai uniós Erasmus+ projekt partnerei 2016. május 21-27. között voltak a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola vendégei. Az osztályteremben *Muszev Nikola* prezentációját láthatták, amelyben a már nemzedékek óta Magyarországon élő családjáról mesélt.

A tanulók két napon keresztül mutatták be prezentációikat a tavaszi ünnepekről és szokásokról. A budapesti diákok a magyarországi bolgárkertészek

A zalavári Szent Cirill és Szent Metód-emlékmű előtt

A párizsi bolgár gyerekek fellépése

Tihova Kraszimira mesélt a bolgár zöldségtermesztésről Magyarországon, amely megalapozta a bolgárok jó hírét

A budapesti Roszica táncegyüttes a legfiatalabb táncosokat tömöríti

hagyományainak bemutatására helyezték a hangsúlyt, akik a XIX-XX. század fordulóján kezdtek betelepülni Magyarországra, és az itteni bolgár közösség alapját képezik. A résztvevők meglátogattak egy bolgárkertet, valamint a 2007-ben felavatott *Bolgárkerék emlékművet*, amely *Halászelken*, Budapest közelében található. Itt a gyerekeket a város alpolgármestere és annak a helyi iskolának az igazgatója fogadta, amelyben bolgár nyelvórákat is tartanak. Május 24-én gazdag programmal ünnepelték Szent Cirill és Metód ünnepét. A találkozó csúcspontja a *zalavári látogatás* volt, ahol 1985-ben emeltek emlékművet Szent Cirillnek és Szent Metódnak. Itt a nevüket viselő iskolával együtt ünnepeltük meg a szláv írásbeliség és a bolgár kultúra napját. Az ünnepségen, amely a katolikus templomban kezdődött, az *Avigea Vokal Kvartett* is fellépett. A megemlékezésen Zalavár polgármestere és más helyi vezetők is megjelentek. A négy bolgár iskola ünnepéről a *Bolgár Nemzeti Rádió Horizont adója* két órán át egyenes adásban közvetített.

A magyar tavaszi ünnepeket a gyerekek a *Néprajzi Múzeumban* is tanulmányozták, ahol nemcsak a kiállítást tekinthették meg, hanem lehetőségük volt kipróbálni hagyományos gyermekjátékokat is. A *Fővárosi Állat- és Növénykertben* olyan ünnepekről tanultak, amelyek az állatokkal kapcsolatosak. A programban természetesen szerepelt budapesti városnézés, hajókozás a Dunán, sőt a *Vásárcsarnok* meglátogatása is. Itt még mindig találkozhatunk bolgár kereskedőkkel, akik régen sokkal többen voltak, és standjaik egész bolgár sort alkottak. A projekt céljának megfelelően – amely egyszerre akarja a gyerekeket európainak és bolgárnak nevelni –, a résztvevők megtanultak egy magyar és egy bolgár népdalt. Hivatásos koreográfus és zenészek irányításával bolgár néptáncokat, de csárdást is táncoltak.

Amíg a diákok szórakozva tanultak, a pedagógusok és a kísérők két munkatalálkozót tartottak a projekt befejezéséről, tanulságairól, melyeken értékelték, elemezték a pedagógiai eredményeket. A gyerekek a projekt időszaka alatt összeállítottak egy kötetet a saját munkáikból, amit szintén megvitattak. Legjobb alkotásaik a tanárok pedagógiai tanulmányaival együtt – még az idén – két kötet-

A Néprajzi Múzeumban

ben fognak megjelenni. A diákok és a szülők által kitöltött elégedettségi kérdőívek kiváló értékelést adtak a projektről. A szülők végig igazi partnerek voltak mindenben. Nemcsak segítettek és ösztönözték a gyerekeket a programokban való részvételre, hanem a budapesti vendéglátás során otthonukba is befogadtak külföldi diákokat. A gyerekek az egymás közötti kommunikáció során az anyanyelvüket használták, ebben az esetben a „lingua franca” (közvetítő keveréknyelv – *a szerk.*) a bolgár volt. A különböző európai országok szokásaival és hagyományaival való megismerkedésnek köszönhetően igazi európai polgárnak érezték magukat, megjött a kedvük ahhoz, hogy új ismereteket sajátítsanak el és újabb utazásokon vegyenek részt.

Még be sem fejeződött a projekt, amikor a gyerekek és a szülők már feltették nekünk a kérdést: mi lesz a következő projekt? Természetesen vannak ötleteink, és nagyon reméljük, hogy ismét sikerül majd hasonló élményeket kínálni a diákjainknak. Annál is inkább, mivel számukra a mi iskolánk nem kötelező, ők csak vendégtanulók nálunk, akkor jönnek hozzánk, amikor a magyar iskolában már túl vannak az összes órájukon.

Erőfeszítéseink sokoldalúak, hogy a bolgár iskola látogatása ne csak anyu és apu kívánsága legyen, hanem egy olyan hely, ahol sokat lehet tanulni, csodálatos barátságokat lehet kötni, és mindez érdekes és természetes módon történik.

Svetla Kjoseva